

**SAĞLIK BAKANLIĞINA BAĞLI SAĞLIK KURUMLARI
İLE ESENLENDİRME (REHABİLİTASYON) TESİSLERİNE
VERİLECEK DÖNER SERMAYE
HAKKINDA KANUN⁽¹⁾**

Kanun Numarası : 209
Kabul Tarihi : 4/1/1961
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 9/1/1961 Sayı : 10702
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 4 Cilt : 1 Sayfa : 1001

Madde 1 – (Değişik:11/10/2011-KHK-663/58 md)

Bakanlık ve bağlı kuruluşların (Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü ile Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu hariç) merkez ve taşra teşkilatında döner sermaye işletmesi kurulabilir. Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı için tahsis edilen döner sermaye miktarı bir milyar; Türkiye Halk Sağlığı Kurumu merkez ve taşra teşkilatı için bir milyar; Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu merkez ve taşra teşkilatı için sekiz milyar Türk Lirasıdır. Bu miktar her bütçe yılı içinde Bakanlar Kurulunca ihtiyaca göre artırılabilir. İl Sağlık Müdürlüğü ile Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun taşra teşkilatı için müşterek döner sermaye işletmeleri kurulabilir. Müşterek döner sermaye işletmelerinin kurulması ve işletilmesine dair usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Madde 2 – Döner sermaye, kurumların karları ile bağışlardan ve Devlet yardımlarından teşekkül eder.

Çeşitli kaynaklardan elde edilen miktarlarla bütçe yılı sonlarında bilançolarla tesbit edilecek safi karlar, döner sermaye birinci maddedeki miktara baliğ oluncaya kadar sermayeye eklenir ve fazlası Hazinece irat kaydedilir.

Madde 3 – (Değişik : 21/4/2005 – 5335/5 md.)

Bakanlık, birinci basamak sağlık hizmeti sunan kuruluşlar da dahil olmak üzere Sağlık Bakanlığı kurum ve kuruluşları ile bağlı kuruluşlarındaki (Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü hariç);

- a) Muayene, teşhis, tedavi, laboratuvar, tetkik ve tahlil işlerini,
- b) Aşı, ilaç, serum, insan kanı ve kan ürünleri imâli ile istihsal veya imâl edilecek diğer maddeleri,
- c) Bastırılan veya yaptırılan her nevi belgeleri,
- d) **(Değişik:11/10/2011-KHK-663/58 md.)** Yabancı hastalara verilen sağlık hizmetlerini,
- e) Sağlık alanında verilecek kurs, eğitim, araştırma, yayım ve danışmanlık hizmetlerini,
- f) Diğer kamu ve özel sektör kuruluşlarının sağlık alanında sunduğu hizmetlere kredi notu verilmesini ve akredite edilmesini,

(1) 24/1/1989 tarihli ve 356 sayılı KHK ile "Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı" ibaresi, "Sağlık Bakanlığı" olarak değiştirilmiş olduğundan bu hükme istinaden Kanunun ismi metne işlendiği şekilde düzenlenmiştir.

- g) Atölye, tamirhane ve depolarda gerçekleştirilen sağlık hizmetleriyle ilgili montaj, demontaj ve proje işlerini,
 h) Sağlık kurum ve kuruluşlarında üçüncü şahıslarca yapılacak sağlık alanı dışındaki tanıtım hizmetlerini,
 ı) **(Ek: 6/4/2011-6225/2 md.)** Bakanlık sağlık kurum ve kuruluşlarının 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması, uzmanlık belgesi, sertifikasyon ve sınav hizmetlerini,
 i) **(Ek: 6/4/2011-6225/2 md.;Değişik:11/10/2011-KHK-663/58 md.)** Gecikme zamları ve faiz gelirleri,
 j) **(Ek:11/10/2011-KHK-663/58 md.)** Diğer gelirler,
 Maliye Bakanlığınca yayımlanan yılları Bütçe Uygulama Talimatlarında yer alanlar hariç, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu uyarınca belirlenen tarife üzerinden fiyatlandırmaya ve yukarıda belirtilen mal ve hizmetlerden elde edilecek gelirler ile sağlık kurum ve kuruluşlarına üçüncü şahıslarca yapılacak her türlü bağış ve yardımları döner sermayeye gelir kaydetmeye yetkilidir.
 Bakanlık, bu suretle elde edilecek döner sermaye gelirlerinden karşılanmak üzere döner sermaye işletmelerine;
 a) Her nevi tüketim maddeleri, tıbbî, cerrahî alet, malzeme, cihazlar, mefruşat ve demirbaş eşya satın alınması,
 b) Tamirat, tadilat, inşaat, tıbbî ve fennî tesisat ile kamulaştırma yaptırılması,
 c) İhtiyaç halinde hizmet satın alınması,
 d) Taşınır ve taşınmaz satın alınması, ihtiyaç duyulan taşınmazlar üzerinde sınırlı aynı hak tesis edilmesi, kiralanması ve bunlara ilişkin her türlü giderin yapılması,
 e) Tamir, imâl atölyeleri açılması ve bunlara sermaye tahsis edilmesi,
 f) Ambulans, cenaze arabası ve hizmet aracı satın alınması ile kiralanması veya hizmet satın alınması yoluyla temini ve bunlara ilişkin giderlerin yapılması,
 g) Fiyatlandırılan mamüllerin serbest piyasaya veya sair müesseselere intikal ettirilmesi ve buna ilişkin giderlerin yapılması,
 h) Deneysel amaçlı ve hizmet gereği canlı hayvan beslenmesi ve bunların ürünlerinden faydalanılması ile ziraî mahsullerden ihtiyaç görülenlerin yetiştirilmesi, bakımı ve satışına ilişkin giderlerin yapılması,
 ı) **(Mülga: 2/1/2014-6514/37 md.)**
 i) **(Ek:11/10/2011-KHK-663/58 md.)** Yurt içi, yurt dışı eğitim giderleri,
 j) **(Ek:11/10/2011-KHK-663/58 md.)** Araştırma-geliştirme, danışmanlık ve bilirkişilik giderleri,
 k) **(Ek:11/10/2011-KHK-663/58 md.)** Bakanlık Merkez Döner Sermaye hesabına aktarılan tutarlar,
 l) **(Ek:11/10/2011-KHK-663/58 md.)** Diğer giderler,
 Hususlarında yetki vermeye mezundur.

(Değişik fıkra:11/10/2011-KHK-663/58 md.) Bu Kanuna tâbi döner sermayeli işletmeler, gerekli gördükleri hallerde ihtiyaç duydukları mal ve hizmetleri belirleyecekleri fiyat üzerinden, birbirlerinden temin edebilirler.

Döner sermaye gelirlerinden, sağlık kurum ve kuruluşlarının hizmetlerini aksatmamak ve yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmek kaydıyla Sağlık Bakanlığınca belirlenen miktar; genel bütçe ödeneği ile devam etmekte olan kurum ve kuruluşun bina projelerinin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri için harcanmak üzere ilgili saymanlığa aktarılır.

Döner sermayeli işletmelerin tıbbî cihaz, tıbbî sarf malzemesi, ilaç ve büro malzemeleri gibi merkezî olarak satın alınmasında fayda görülen mal alımları ile hizmet alımları, bedelleri her döner sermaye işletmesinin kendi bütçesinden karşılanmak kaydıyla toplu olarak yapılabilir. Bu durumda ita amirliği Sağlık Bakanlığınca belirlenir.

Döner sermayeli işletmeler, kullanmadıkları veya ihtiyaç fazlası olan mal ve demirbaşları bedelsiz veya tespit edilecek bedel üzerinden birbirlerine devredebilirler. Aynı il sınırları içerisindeki döner sermayeli işletmeler arıyet sözleşmesi ile birbirlerine mal verebilirler.

Döner sermayeli işletmeler, süreklilik arz eden hizmet alımları ile maliyeti yüksek ve ileri teknoloji ürünü olan tıbbi cihazların hizmet alımı yoluyla temini veya kiralanması için döner sermaye kaynaklarından, gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişebilir.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/37 md.) Eğitim ve araştırma hastaneleri ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 9 uncu maddesi kapsamında üniversitelerle birlikte kullanımdaki hastanelerde çalışan tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlardan profesör ve doçent unvanını haiz bulunanlar ile eğitim görevlilerinin, her bir branş itibarıyla sayılarının yüzde 50'sini geçmemek, bir yıla kadar kurumsal sözleşme yapılmak ve geliri döner sermaye hesabına kaydedilmek şartıyla ve ilgilinin muvafakati ile mesai dışında özel hastaneler veya vakıf üniversitesi hastanelerinde çalıştırılabilmelerine karar vermeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu şekilde çalıştırılabileceklerin hesabında kusur dikkate alınmaz ve çalıştırılacak kişiler, Bakanlıkça belirlenecek yüzde 50'si uygulama, yüzde 50'si de akademik faaliyetlerinden oluşacak önceki yılın performans kriterlerine göre tespit edilir. Bu çalışma karşılığı elde edilen gelirler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır ve elde edilen gelirin yüzde 50'si, herhangi bir limite bağlı olmaksızın çalıştırılan kişilere ödenir. Bu şekilde çalıştırılacaklar;

a) Aynı anda birden fazla sözleşme ile çalıştırılmaz.

b) Mesai dışı ek ödeme alamaz.

c) Aylık sözleşme ücretleri, kadroları için belirlenen mesai dışı toplam tavan ek ödeme brüt tutarından az olamaz.

ç) İdari görevlerde bulunamaz.

d) İlgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışları hâlinde, idari ve disiplin sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla bir yıl, üç yıl içinde tekrerründe beş yıl süreyle bu kapsamda çalıştırılmaz.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/37 md.) Özel hastaneler ve vakıf üniversitesi hastaneleri, tabip ve dış tabibi kadro sayıları için ayrı ayrı hesaplanmak şartıyla ve bu sayıların yüzde 20'sini geçmemek üzere yedinci fıkra kapsamında üniversite ile sözleşme yapabilir. Vakıf üniversiteleri ile iş birliği yapan özel hastanelerde yüzde 20 oranının hesabında, üniversite kadrolarındaki tabip ve dış tabibi dikkate alınmaz. Bunlardan ilgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışların, bu kapsamdaki ilgili sözleşmesi sona erdirilir ve bunlar bir yıl süreyle yeni sözleşme yapamaz. Aykırı davranışın üç yıl içinde tekrerründe ise beş yıl süreyle yeni sözleşme yapma yasağı uygulanır.

Madde 4 – (Değişik:11/10/2011-KHK-663/58 md.)

Bakanlık ve bağlı kuruluşların merkezinde, muhasebe iş ve işlemleri yürütmek ve malî yılın sonundan itibaren 4 ay içerisinde işletmelerin umumi bilançolarını konsolide ederek Sayıştaya ve Maliye Bakanlığına göndermek üzere merkez döner sermaye saymanlıkları kurulur.

Madde 5 – (Değişik: 11/10/2011-KHK-663/58 md.) ⁽¹⁾⁽⁶⁾

(...) ⁽¹⁾ döner sermaye gelirlerinden, döner sermayeli sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan memurlar ve sözleşmeli personel ile ağıktan vekil olarak atanana mesai içi veya mesai dışı ayırımı yapılmaksızın ek ödeme yapılabilir. Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle, bu ödemenin oranı ile esas ve usulleri; personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, tetkik, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. ⁽¹⁾

Bakanlık merkez teşkilatı ile Türkiye Halk Sağlığı Kurumu (laboratuvarlar hariç) ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun merkez teşkilatında görev yapanlar dışındaki personele, (...) ⁽¹⁾ döner sermaye gelirlerinden, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri ile teknik hizmetler sınıfı kadrolarına atanmış olup Kurumun analiz ve kontrol laboratuvarlarında fiilen görev yapan personele döner sermaye gelirlerinden dördüncü fıkra uyarınca Bakanlık döner sermaye hesabına aktarılan tutardan birinci fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamının; eğitim görevlisi ile uzman tabip kadrosuna atanan profesör ve doçentlerde yüzde 800'ünü, uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda bu mevzuat hükümlerine göre uzman olanlar ile uzman dış tabiplerinde yüzde 700'ünü, pratisyen tabip ve dış tabipleri ile uzman eczacılarda yüzde 500'ünü, idari sağlık müdür yardımcısı, idari halk sağlığı müdür yardımcısı, hastane müdürü ve eczacılarda yüzde 250'sini, başhemşirelerde yüzde 200'ünü, diğer personelde ise yüzde 150'sini geçemez. **(Ek cümle: 19/11/2014-6569/22 md.)** Sağlık Bakanlığınca, Maliye Bakanlığının onayı ile belirlenen özellikli tıbbi işlemler karşılığı yapılacak ek ödemelerde, yüzde 800 ve yüzde 700 oranları beş kat artırılarak uygulanır. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, enfeksiyon, özel bakım gerektiren ruh sağlığı, organ ve doku nakli, acil servis ve benzeri sağlık hizmetlerinde çalışan personel için yüzde 150 oranı, yüzde 200 olarak uygulanır. Nöbet hizmetleri hariç olmak üzere mesai saatleri dışında gelir getirici çalışmalarından doğan katkılarında karşılık olarak profesör, doçent ve eğitim görevlilerine bu fıkradaki oranların yüzde 50'sini, tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlara bu fıkradaki oranların yüzde 30'unu, diğer personele yüzde 20'sini geçmeyecek şekilde ayrıca ek ödeme yapılır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen personele yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme hiçbir şekilde emsaliine yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez. Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz. Bu madde uyarınca yapılacak ödeme sigorta prim kesintisine tabi tutulmaz. ⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾⁽⁶⁾

(1) 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasındaki "Personelin katkısıyla elde edilen" ibaresi ile ikinci fıkrasındaki "İlgili personelin katkısıyla elde edilen" ibaresi metinden çıkarılmıştır.

(2) 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nin 5 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme tutarından az olamaz. Bu kapsamdaki personel için 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz." ibaresi "Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz. Bu madde uyarınca yapılacak ödeme sigorta prim kesintisine tabi tutulmaz." şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(3) 4/7/2012 tarihli ve 6354 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile bu fıkranın birinci cümlesine "idari sağlık müdür yardımcısı," ibaresinden sonra gelmek üzere "idari halk sağlığı müdür yardımcısı," ibaresi eklenmiştir.

(4) 2/1/2014 tarihli ve 6514 sayılı Kanunun 38 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "döner sermaye gelirlerinden" ibaresinden sonra gelmek üzere "Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri ile teknik hizmetler sınıfı kadrolarına atanmış olup Kurumun analiz ve kontrol laboratuvarlarında fiilen görev yapan personele döner sermaye gelirlerinden dördüncü fıkra uyarınca Bakanlık döner sermaye hesabına aktarılan tutardan birinci fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde" ibaresi eklenmiş ve aynı fıkrada yer alan "karşılık olarak" ibaresinden sonra gelmek üzere "profesör, doçent ve eğitim görevlilerine bu fıkradaki oranların yüzde 50'sini," ibaresi eklenmiştir.

(5) 6/11/2014 tarihli ve 6566 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan "pratisyen tabip ve dış tabiplerinde" ibaresi "pratisyen tabip ve dış tabipleri ile uzman eczacılarda" şeklinde değiştirilmiştir.

(6) 26/7/2018 tarihli ve 7146 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki "bir kat" ibaresi "beş kat" olarak değiştirilmiştir.

Bakanlık taşra teşkilatı ile Türkiye Halk Sağlığı Kurumu taşra teşkilatı, döner sermaye gelirleri ile nakit kaynaklarını personele ek ödeme dağıtımında kullanabilir. **(Değişik ikinci cümle: 21/2/2013-6428/16 md.)** Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı ikinci ve üçüncü basamak sağlık tesislerinin bağış, faiz ve kira gelirleri ek ödeme dağıtımında kullanılamaz ve bu birimlerde görevli personele yapılacak ek ödeme toplamı, ilgili birimin cari yıldıki hizmet bedelinden ayrı olarak faturalandırılan ilaç ve her türlü tıbbi sarf malzemesi gelirlerinin yüzde kırk beşini, diğer döner sermaye gelirlerinin ise yüzde ellisini aşamaz. **(Ek cümle: 19/11/2014-6569/22 md.)** Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu, bu fıkrada öngörülen oranları kamu hastane birlikleri bazında hesaplamaya da yetkilidir; ancak bu hlde dahi yüzde elli oranı, her bir sağlık tesisi bazında yüzde altmış beşi geçemez.

Bakanlık ve bağlı kuruluşların merkez ve taşra teşkilatında kurulan döner sermaye işletmeleri, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun teşvik edilmesi, sağlık kurum ve kuruluşlarının kendi imknlarıyla karşılayamadıkları ihtiyaçların giderilmesi, eğitim, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi, Bakanlık taşra teşkilatı ile Türkiye Halk Sağlığı Kurumu taşra teşkilatının desteklenmesi, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu merkez ve taşra teşkilatı ile Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun merkez teşkilatında görev yapan memurlar ile sözleşmeli personele ek ödemede bulunulması amacıyla yapılacak giderlere iştirak etmek için aylık gayrisafi hasılatтан aylık tahsil edilen tutarın yüzde 6'sını geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenecek oranı Bakanlık Döner Sermaye Merkez Saymanlığı hesabına aktarırlar.

Bu hesaplarda toplanacak tutarların dağılım ve harcanmasına ilişkin kriterler ile altıncı fıkraya uyarınca personele yapılacak ek ödemenin oran, esas ve uslleri Maliye Bakanlığının uygun görüşü zerine Sağlık Bakanlığınca belirlenir.

(Değişik altıncı fıkraya: 11/10/2011-KHK-666/5 md.) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu merkez ve taşra teşkilatı ile Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun merkez teşkilatında görev yapan personele 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca ek ödeme yapılabilmesi amacıyla Bakanlık tarafından kaynak aktarılabılır.

4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesine göre Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatı ve bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarında görevlendirilenler, aynı maddede belirtilen ilave ödemelerden yararlanmamak kaydıyla, Bakanlık merkez veya bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yaptıkları unvan için belirlenen ek ödemeden faydalandırılır. Sağlık kurum ve kuruluşlarında ihtiyaç duyulması halinde, ilgilinin isteği ve kurumlarının muvafakatiyle diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevli sağlık personeli haftanın belirli gün veya saatlerinde veyahut belirli vakalar ve işler için görevlendirilebilirler. Yıl veya ay itibarıyla belirli bir süre için görevlendirme halinde bu kişilere, sadece görevlendirildikleri sağlık kuruluşundaki döner sermaye işletmesinden ödeme yapılır. Belirli bir vaka ve iş için görevlendirilenlere ise, kadrosunun bulunduğu kurumdaki döner sermaye işletmesinden yapılan ödemenin yanı sıra, katkı sağladıkları vaka ve iş dolayısıyla görevlendirildiği sağlık kuruluşundaki döner sermaye işletmesinden, birinci ve ikinci fıkraya esasları çerçevesinde ve toplamda tavan oranları geçmemek üzere döner sermayeden ek ödeme yapılır. Bu görevlendirmeye ilişkin usl ve esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir.

Döner sermayeli işletmelerin malî imkânı elverişli olanlarından, malî durumu yetersiz olanlara karşılıksız veya borç olarak kaynak aktarmaya Sağlık Bakanı yetkilidir.

Bakanlık ve bağlı kuruluşları ile kamu kurum ve kuruluşları haricindeki kuruluş veya kişilerce, sağlık hizmetleri dışında, kurum içinde veya hizmetin gerektirdiği yerde, kurumdan istenecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler Kurumca kabul edilecek esaslara bağlı olmak üzere yapılabilir. Bu hususta alınacak ücretler döner sermayeye gelir kaydedilir. Bu şekilde elde edilen gelirin safi tutarının % 65'ine kadar tutar Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde projeyi yürüten personele ödenir. Bu ödemenin yapılmasında ikinci fıkrada öngörülen tavan sınırlamaları dikkate alınmaz.

(Ek fıkra : 26/7/2018-7146/5 md.) Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirin yüzde 50'sine kadar olan kısmı bu hizmetlerde görev alan personele ek ödeme olarak dağıtılabilir. Bu ödemede, profesör ve doçentler ile uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ve uzman dış tabipleri için, ikinci fıkranın birinci cümlesinde belirtilen yüzde 800 ve yüzde 700 tavan oranları; uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında olmayan çalışmalarından hak ettikleri ek ödemenin bu oranların yüzde 60'ını geçmesi halinde bir kat, yüzde 80'ini geçmesi halinde iki kat olarak uygulanır. Yüzde 100'ü olması halinde üst limit olmaksızın ek ödeme yapılır. Dağıtılacak tutarın; yüzde 80'i birinci cümlede belirtilen personele tavan oranlarını geçmeyecek şekilde, yüzde 20'si ile varsa birinci cümlede sayılan personele dağıtılan tutarın fazlası, uluslararası sağlık hizmetlerinde görev yapan ve birinci cümlede belirtilenlerin dışındaki diğer personele, ikinci fıkranın birinci cümlesinde belirlenen tavan oranlarının bir katını geçmeyecek şekilde ek ödeme olarak dağıtılabilir. Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirler ve ilgili personele yapılacak ek ödemeler ayrı bir hesapta izlenir.

Madde 6 – Tıp meslekleri mensubini ile, eczacı, kimyager ve veterinerlerin tayini, müessese amirinin usul ve mevzuata uygun olarak yapılacak teklifi ve vilayetin inhası üzerine veya resen Bakanlıkça; muhasiplerin tayini sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının teklifi üzerine Maliye Bakanlığınca ve bunların dışında kalan diğer bütün personelin tayini ise müessese amirinin teklifi ve vilayet sağlık müdürünün inhası üzerine vilayetçe yapılır.

Ayrıca müessese amirleri, işin icabına göre, mahallin en büyük sıhhi amirinin müsaadesi alınmak şartıyla, işçi ve amele istihdam edebilirler.

Madde 7 – (Mülga: 11/10/2011-KHK-663/58 md.)

Madde 8 – (Mülga: 11/10/2011-KHK-663/58 md.)

Madde 9 – (Mülga: 11/10/2011-KHK-663/58 md.)

Madde 10 – Döner sermaye işlerinde çalışan memur ve hizmetlilerden vazife icabı yemek zamanlarını müesseselerde geçirmekte olanların işleriyle yine vazife icabı müessesede kalmak zaruretinde bulunanların ibateleri müesseselerce temin olunur.

Madde 11 – (Mülga: 11/10/2011-KHK-663/58 md.)

Madde 12 – Döner sermayeye ait bütün mallar Devlet malı hükmündedir. Bunlar aleyhine işlenen suçlar aynen Devlet malları aleyhine işlenmiş suç olarak kabul edilir ve sanıklar bu husustaki kanunlar hükümlerine göre takip olunarak cezalandırılır.

(Mülga ikinci fıkra: 11/10/2011-KHK-663/58 md.)

Madde 13 – Döner sermayenin işletilmesine mütaallik her türlü mali ve idari muamelelerin yürütülme şekline ve muhasebe usullerine ait esaslar Maliye ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca müştereken tanzim olunacak bir yönetmelik ile tesbit olunur.

Madde 14 – 6561 sayılı kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Ek Madde 1 – (27/9/1983 – 2907 sayılı Kanunun 3.maddesi ile gelen numarasız ek madde olup teselsül için numaralandırılmıştır.)

15 Şubat 1954 tarihli ve 6266 sayılı Kan Bankası ve Kan Nakil Merkezlerinin Döner Sermaye ile İdaresine Dair Kanunla tesis edilen döner sermaye işlemlerinden doğan her türlü hak ve borçlar, 209 sayılı Kanunla kurulan döner sermayeye intikal eder.

Ek Madde 2 – (Ek: 11/1/2001 – 4618/2 md.)

Döner Sermaye işletmelerinin saymanlık hizmetleri, Maliye Bakanlığınca kurulacak döner sermaye saymanlığı ve Maliye Bakanlığınca atanacak sayman ve saymanlık personeli tarafından yürütülür. Maliye Bakanlığınca kadro tahsis edilerek atama yapılıncaya kadar saymanlık işlemlerinin bir aksamaya meydan verilmeden yürütülebilmesi için Sağlık Bakanlığınca sayman dışında yeteri kadar personel görevlendirilerek saymanlık hizmeti yürütülür.

Ek Madde 3 – (Ek: 21/1/2010-5947/2 md.;Değişik:11/10/2011-KHK-663/58 md.)

Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarına (döner sermaye dâhil) atanan ve 5 inci madde (altıncı fıkrası hariç) gereğince döner sermaye gelirlerinden ek ödeme alan eğitim görevlilerine en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % 410'u, uzman tabip, tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ile uzman dış tabiplerine % 335'i ve pratisyen tabip ve dış tabiplerine ise % 180'i oranında, her ay herhangi bir katkıya bağlı olmaksızın döner sermaye gelirlerinden ek ödeme yapılır. Kamu hastane birliklerinde ve hastanelerin sözleşmeli pozisyonlarında istihdam edilen tabipler için de bu hüküm uygulanır. Bu ödemeye hak kazanılmasında ve ödenmesinde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır.

Bu madde kapsamında yapılan aylık ek ödeme tutarı, 5 inci madde ile Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşların Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 33 üncü maddesi uyarınca aynı aya ilişkin olarak yapılacak ek ödeme tutarından mahsup edilir. Bu maddeye göre yapılan ek ödemenin 5 inci madde ile Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşların Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 33 üncü maddesi uyarınca aynı aya ilişkin olarak yapılacak ek ödmeden fazla olması halinde aradaki fark geri alınmaz. Bu madde kapsamında ödeme yapılanlara 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi hükümlerine göre ek ödeme yapılmaz. ⁽¹⁾

Ek Madde 4 – (Ek: 6/4/2011-6225/3 md.; Mülga: 11/10/2011-KHK-663/58 md.)

(6354) 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nin 5 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan "ek 3 üncü" ibaresi "ek 9 uncu" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Geçici Madde 1 – (209 sayılı Kanunun numarasız geçici maddesi olup teselsül için numaralandırılmıştır.)

6561 sayılı kanunla verilen döner sermaye işlemlerinden doğan bircümle hak ve borçlar, bu kanunla kurulan döner sermayeye intikal eder.

Geçici Madde 2 – (Ek: 11/1/2001 – 4618/3 md.) Sağlık Bakanlığına bağlı il düzeyindeki mevcut döner sermayeli işletmelerden 1999 yılı gayri safi gelirleri bir trilyon liranın altında olanlar Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak birleştirilir ve birinci basamak sağlık hizmeti sunan kurum ve kuruluşlardaki ana çocuk sağlığı, sağlık ocağı ve halk sağlığı laboratuvarları gibi koruyucu sağlık hizmetleri dışında kalan tedavi hizmetlerini de kapsamak üzere her ilde bir adet döner sermayeli işletme kurulur. Büyük illerde Sağlık Bakanlığının teklifi ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine birden fazla döner sermaye işletmesi kurulabilir.

Döner Sermaye işletmelerinin birleştirme ve kuruluş işlemleri 31/12/2002 tarihine kadar gerçekleştirilir.

Geçici Madde 3 – (Ek: 11/1/2001 – 4618/3 md.)

Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek, 190 Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (1) sayılı cetvelin Sağlık Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir. ⁽¹⁾

Geçici Madde 4 – (Ek: 25/6/2009 – 5917/14 md.)

Üniversite hastanelerince (vakıf üniversiteleri hariç) ve Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarınca; sağlık hizmeti verildiği dönemde herhangi bir nedenle ilgili mevzuatı kapsamında sosyal güvenlik sağlık yardımından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan tedavi hizmeti karşılığı olarak 1/1/2009 tarihinden önce düzenlenmiş olan fatura bedellerinden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilememiş alacak tutarlarının % 50'sinin altı ay içinde ilgililerce defaten veya taksitle ödenmesi halinde, geri kalan kısmı fer'ileriyle birlikte terkin edilir. Tahsil edilemeyen fatura bedeli 100 Türk Lirasından az ise doğrudan terkin edilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir.

Geçici Madde 5 – (Ek: 6/4/2011-6225/4 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Hazine avukatları tarafından takip edilen dava ve icra dosyaları Sağlık Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde döner sermayeli işletmelere devredilir.

Dosya devirleri gerçekleştirilinceye kadar bu işlere ilişkin olarak Hazine avukatları tarafından yapılan işlemler döner sermayeli işletmeler adına yapılmış sayılır.

Geçici Madde 6 – (Ek: 6/4/2011-6225/5 md.)

Vakıf üniversiteleri hariç olmak üzere üniversiteler ile Sağlık Bakanlığı ve diğer kamu idarelerine bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarında vefat eden ve tedavi giderleri Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanmayanlardan, hizmet bedelini ödemekle yükümlü olduğu halde ödeme gücü bulunmadığı tespit edilenlerin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmemiş hizmet bedelleri, fer'ileri ile birlikte terkin edilir.

Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarınca; sağlık hizmeti verildiği dönemde herhangi bir nedenle ilgili mevzuatı kapsamında sosyal güvenlik sağlık yardımından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden 31/12/2010 tarihine kadar tahsil edilememiş alacak tutarlarının % 50'sinin bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde ilgililerce defaten veya taksitle ödenmesi halinde, geri kalan kısmı fer'ileriyle birlikte terkin edilir. Şu kadar ki, alacak tutarı 250 Türk Lirası ve altında ise resen terkin edilir; alacak tutarının yarısının 250 Türk Lirasının altında olması halinde 250 Türk Lirası terkin edilerek bakiye kısım tahsil edilir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafından tedavi edilmek üzere Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelere gönderilen hastaların tedavi bedellerinden 31/12/2010 tarihine kadar ödenmemiş olanlar terkin edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Geçici Madde 7- (Ek: 21/2/2013-6428/17 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 5 inci madde kapsamında ilaç ve tıbbi sarf malzemesi ile kira gelirleri dâhil edilmek suretiyle personele yapılan ek ödemeler için borç çıkarılmaz, çıkarılmış olan borç tutarlarının tahsilinden vazgeçilerek borç takibi işlemine son verilir.

Geçici Madde 8- (Ek: 27/3/2015-6639/2 md.)

Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarınca; sağlık hizmeti verildiği dönemde herhangi bir nedenle ilgili mevzuatı kapsamında sosyal güvenlik sağlık yardımından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden 31/12/2014 tarihine kadar tahsil edilememiş alacak tutarlarının %50'sinin bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde ilgililerce defaten veya taksitle ödenmesi hâlinde, geri kalan kısmı fer'ileriyle birlikte terkin edilir. Şu kadar ki, alacak tutarı 1.000 Türk lirası ve altında ise resen terkin edilir; alacak tutarının yarısının 1.000 Türk lirasının altında olması hâlinde 1.000 Türk lirası terkin edilerek bakiye kısım tahsil edilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl süreyle Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları; götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile protokol yapmaya, kamu kurum ve kuruluşları da söz konusu protokoller doğrultusunda götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti bedeli ödemeye yetkilidir. Bu şekilde hizmet verilmesine ve götürü bedelin tespit edilmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak protokollerde belirlenir. Götürü bedel üzerinden sunulan hizmetler için ilgili kurumlara ayrıca fatura ve dayanağı belge gönderilmez.

Madde 15 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 16 – Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanları memurdur.

**209 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL
EDİLEN HÜKÜMLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ
GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin Numarası	209 sayılı Kanunun değişen veya yürürlükten kaldırılan maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
641	—	6/7/1965
1975	—	1/4/1976
2907	—	29/9/1983
KHK/375	2, 3, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 21, 23, 25, 26, 29, 30 ve 31 28 Diğer maddeleri	15/7/1989 Tazminat nisbetlerinin tespit edildiği tarihi izleyen aybaşında 1/7/1989
4618	—	23/1/2001
5335	1,3	27/4/2005
5471	5	1/4/2006
5528	5	4/7/2006
5917	Geçici Madde 4	10/7/2009
5947	5 5, Ek Madde 3	30/1/2010 30/7/2010
6111	5	25/2/2011
6225	3, Ek Madde 4, Geçici Madde 5 ve 6	26/4/2011
KHK/663	1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, Ek Madde 3, 4	2/11/2011
KHK/666	5, Ek Madde 3	15/1/2012
6354	5	12/7/2012
6428	5, Geçici Madde 7	9/3/2013
6514	3, 5	18/1/2014
6566	5	14/11/2014
6569	5	26/11/2014
6639	Geçici Madde 8	15/4/2015
7146	5	3/8/2018